

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Warszawa, 2014-10-14

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 20.10.2014r
nr. 4171 podpis. M. Piórec

RR.pro-ak-070- 3999 /2014

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 20.10.14
nr 6101 podpis. M.

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na przekazane przy piśmie znak BPS/043-61-2629/14 z dnia 30 września 2014 r. oświadczenie złożone przez Pana Senatora Jana Marię Jackowskiego wspólnie z innymi senatorami podczas 61. posiedzenia Senatu RP w dniu 25 września br., dotyczące wprowadzenia borówki amerykańskiej do katalogu produktów udostępnianych dzieciom w ramach programu „Owoce i warzywa w szkole” w roku szkolnym 2014/2015, niniejszym przekazuję Panu Marszałkowi wyjaśnienia dotyczące kwestii przedstawionej w przedmiotowym oświadczeniu.

Odnosząc się do kwestii wykorzystania przedmiotowego programu do wsparcia rolników poszkodowanych w związku z wprowadzeniem zakazu przywozu do Federacji Rosyjskiej owoców i warzyw pochodzących z państw Unii Europejskiej, należy podkreślić, że celem programu „Owoce i warzywa w szkole” jest spowodowanie trwałej zmiany nawyków żywieniowych dzieci, tak aby docelowo (tj. po trzech lub czterech latach udziału w programie) ich codzienna dieta obejmowała większą niż obecnie ilość owoców oraz warzyw. Zgodnie z przepisami UE regulującymi założenia dla tego programu cel ten powinien zostać osiągnięty m.in. dzięki realizacji działania polegającego na bezpłatnym udostępnianiu owoców i warzyw dzieciom w wieku od 6 do 9 lat. Oznacza to, że efekt polegający na zwiększeniu popytu na owoce i warzywa ma zostać osiągnięty jako rezultat tego programu, a nie w związku z jego wdrożeniem. Tym samym program nie powinien być traktowany jako narzędzie służące bezpośrednio do zrównoważenia relacji popytowo-podażowej na rynkach owoców i warzyw.

Niezależnie jednak od powyższego należy zauważyć, że zgodnie ze sposobem udostępniania określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 sierpnia 2014 r., przewidziano, że co najmniej dziesięć z minimum dwudziestu udostępnianych dzieciom w danym semestrze porcji powinno obejmować jabłka, a co najmniej pięć – gruszki. Oznacza to, że produkty, których krajowy rynek jest w największym stopniu narażony na destabilizację w związku z wprowadzeniem ww. embargo, będą najczęściej udostępnianymi produktami w ramach programu.

Odnosząc się do kwestii podstaw decyzji o uwzględnieniu borówki amerykańskiej w katalogu produktów udostępnianych dzieciom w ramach programu, należy zwrócić uwagę, że cel polegający na skutecznej i trwałej zmianie nawyków żywieniowych najmłodszych może zostać osiągnięty pod warunkiem, że asortyment udostępnianych im produktów będzie odpowiednio atrakcyjny z ich punktu widzenia. Bardzo istotnym elementem pozytywnie wpływającym na atrakcyjność udostępnianych dzieciom w ramach programu porcji jest zdywersyfikowanie produktów, które wchodzi w skład tych porcji. Umieszczając w katalogu, obok dotychczas przewidzianych w programie produktów, borówkę amerykańską, kalarepę oraz pomidory, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi kierowało się właśnie zasadnością uatrakcyjnienia programu poprzez urozmaicenie asortymentu udostępnianych dzieciom owoców i warzyw. Zgodnie z przepisami UE w Polsce przygotowany został dokument *Strategia krajowa wdrożenia w Rzeczypospolitej Polskiej Programu „Owoce i warzywa w szkole” w roku szkolnym 2014/2015*. W dokumencie tym określony został katalog produktów, które mogą być udostępniane w ramach programu. Katalog ten zgodnie z rekomendacją Ministerstwa Zdrowia (pismo w załączeniu) przewiduje m.in. borówkę amerykańską. Przywołany w § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu zadań realizowanych przez Agencję Rynku Rolnego związanych z wdrożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu „Owoce i warzywa w szkole” (Dz. U. poz. 1158) katalog produktów udostępnianych w ramach programu, stanowi powtórzenie katalogu przewidzianego w ww. strategii.

Uwzględniając ograniczoną podaż borówki amerykańskiej oraz jej stosunkowo wysoką cenę w porównaniu do innych produktów kwalifikujących się do dystrybucji w ramach programu, w przepisach rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu zadań realizowanych przez Agencję Rynku Rolnego związanych z wdrożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu „Owoce i warzywa w szkole” (Dz. U. poz. 1158) przewidziano, że borówka amerykańska powinna być dostarczana dzieciom wyłącznie w ramach dwóch porcji (z minimum 40 porcji udostępnianych jednemu dziecku w skali całego roku szkolnego), obejmujących 100g netto tego owocu. Tym samym przy założeniu, że w programie w roku szkolnym 2014/2015 weźmie udział cała grupa docelowa (tj. 1 389 600 uczniów), a porcje udostępnione zostaną zgodnie ze sposobem udostępniania określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 sierpnia 2014 r., ogółem przekazane zostałyby niespełna 300 ton tych owoców w skali całego kraju.

Niezależnie od powyższego, przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 sierpnia 2014 r. przewidują sytuację, w której zatwierdzeni dostawcy nie będą w stanie zaopatrzyć się w odpowiednią ilość borówki amerykańskiej. Podmioty takie po zawarciu ze szkołą podstawową umowy nieodpłatnego dostarczania owoców i warzyw, w której nie zostanie przewidziana borówka amerykańska, mogą dostarczać do niej porcje nie obejmujące tego produktu. W takiej sytuacji, zastosowanie ma przepis § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 sierpnia 2014 r., zgodnie, z którym w przypadku niedostępności określonych produktów co najmniej w ilości przewidzianej w sposobie udostępniania owoców i warzyw, stosuje się odpowiednią redukcję wysokości pomocy. Przepis ten nie ma na celu wprowadzenia sankcji, a jedynie dostosowanie wysokości przyznawanej pomocy do cen faktycznie dostarczonego asortymentu. Należy bowiem podkreślić, że stawka pomocy za porcję przewidziana w § 11 ust. 1 ww. rozporządzenia w wysokości 1,60 zł została skalkulowana w oparciu o założenie,

że co najmniej dwie porcje udostępnione w danym roku szkolnym jednemu dziecku, będą obejmowały borówkę amerykańską. Trudno oczekiwać, aby dostawcy, którzy ponieśli wysokie koszty w związku z dostarczeniem do szkół borówki amerykańskiej oraz ci, którzy nie przewidzieli tego produktu w swoich dostawach, otrzymywali pomoc w takiej samej wysokości.

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETAŃ STANU

Tadeusz Nalewajk

Zał. 1:

Kserokopia pismo Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2014 r. znak. MZ-ZP-Z-0852-29278-2/SF/14.

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
(dotyczy pisma znak BPS/043-61-2629/14 z dnia 30 września 2014 r.)

MINISTER ZDROWIA

MZ-ZP-Z-0852-29278-2/SF/14

Jan Min. T. Walec
27 MAR 2014

Warszawa,

2014 -03- 26

J. dr. M. Bork

RR
28.03.2014

Pan

Marek Sawicki

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Ministrze!

K. Zaleska
28.03.2014
A. Kucharski
28.03.2014

W odpowiedzi na pismo z dnia 13 marca 2014 r., znak: RR.pro-ak-074-864/14 w sprawie prac nad przygotowaniem dokumentu pn. „Strategia krajowa wdrażania w Rzeczypospolitej Polskiej programu „Owoce i warzywa w szkole” w roku szkolnym 2014/2015” oraz prośby o opracowanie listy produktów, pochodzących z sektora owoców i warzyw, zalecanych do dystrybucji w ramach ww. programu, uprzejmie przekazuję w załączeniu (załącznik nr 1) listę owoców i warzyw świeżych, które spełniają kryteria rozporządzenia Komisji (WE) nr 288/2009 z dnia 7 kwietnia 2009 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do pomocy wspólnotowej przeznaczonej na dostarczanie dzieciom w placówkach oświatowych owoców i warzyw świeżych i przetworzonych oraz produktów z bananów w ramach programu „Owoce w szkole” (Dz. Urz. UE L 94 z 8 kwietnia 2009 r., z późn. zm.).

Zgodnie z ww. rozporządzeniem katalog nie powinien obejmować produktów, które zawierają dodatek cukru, słodzików, soli i tłuszczu, dlatego zaproponowane produkty to owoce i warzywa świeże oraz soki owocowo-warzywne. Dodatkowo dobór produktów uwzględnia kryterium łatwości ich spożywania przez dzieci w warunkach szkolnych oraz trwałość udostępnianych produktów.

Chciałbym równocześnie zaznaczyć, że owoce i warzywa powinny być dostarczane zgodnie z sezonowością, celem zapewnienia świeżości, jakości i smakowitości produktów.

Jabłka, gruszki, mandarynki, nektarynki, śliwki, morele, brzoskwinie, winogrona, truskawki i borówkę amerykańską oraz pomidory koktajlowe powinny udostępniać się dzieciom w całości. Owoce i warzywa powinno podawać się w stanie gotowym do bezpośredniego spożycia. Owoce i warzywa w całości oraz podawane w częściach (w postaci rozdrobnionej)

M3636/27.03.2014 PST11-1824/2014 03.27.

powinny być uzyskane z owoców lub warzyw wystarczająco dojrzałych oraz zdrowych, bez objawów gnicia lub psucia, powodujących ich niezdatność do spożycia.

Z powierzeniem

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZ STANU
Igor Radziewicz-Winnicki

Załączniki:

Załącznik 1 - Lista owoców i warzyw świeżych, które spełniają kryteria rozporządzenia Komisji (WE) nr 288/2009 z dnia 7 kwietnia 2009 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do pomocy wspólnotowej przeznaczonej na dostarczanie dzieciom w placówkach oświatowych owoców i warzyw świeżych i przetworzonych oraz produktów z bananów w ramach programu „Owoce w szkole” (Dz. Urz. UE L 94 z 8 kwietnia 2009 r., z późn. zm.) – 1 ark.

Lista owoców i warzyw świeżych, które spełniają kryteria rozporządzenia Komisji (WE) nr 288/2009 z dnia 7 kwietnia 2009 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do pomocy wspólnotowej przeznaczonej na dostarczanie dzieciom w placówkach oświatowych owoców i warzyw świeżych i przetworzonych oraz produktów z bananów w ramach programu „Owoce w szkole” (Dz. Urz. UE L 94 z 8 kwietnia 2009 r., z późn. zm.):

1. Jabłka,
2. Gruszki,
3. Mandarynki,
4. Nektarynki,
5. Śliwki,
6. Morele,
7. Brzoskwinie,
8. Winogrona,
9. Borówki amerykańskie,
10. Truskawki,
11. Marchew,
12. Papryka,
13. Pomidory koktajlowe,
14. Rzodkiewki,
15. Kalarepka,
16. Soki owocowo-warzywne.